

Llywodraeth Cynulliad Cymru
Welsh Assembly Government

www.cymru.gov.uk

Adolygiad o rôl Cydgysylltwyr Cam-drin Domestig yng Nghymru

Ymchwil crynodeb

Ymchwil gymdeithasol

Rhif y ddogfen: 12/2010

Comisiynwyd yr adolygiad hwn o rôl Cydgysylltwyr Cam-drin Domestig yng Nghymru gan Lywodraeth Cynulliad Cymru ym mis Ionawr 2010. Y nod yw adolygu a gwerthuso gwaith Cydgysylltwyr Cam-drin Domestig (DACs) yng Nghymru a gwneud argymhellion ynghylch datblygu'r rôl yn y dyfodol.

Seiliwyd yr ymchwil yn bennaf ar ddata ansoddol gan ystod o ymatebwyr sydd â gwybodaeth ymarferol o waith Cydgysylltwyr Cam-drin Domestig. Cynnwys yr ymchwil oedd: adolygiad llenyddiaeth i sefydlu'r cyd-destun polisi; E-arolwg gyda Chydgysylltwyr Cam-drin Domestig a'u rheolwyr llinell ac uwch

randdeiliaid y Gweithgor Cam-Drin Domestig yng Nghymru (DAWG); cyfweiliadau manwl yn sgil hynny â Chydgysylltwyr, rheolwyr llinell ac aelodau'r DAWG; grwpiau ffocws gyda phawb a ymatebodd; ac ymchwildesg i adolygu disgrifiadau swyddi a dangosyddion perfformiad Cydgysylltwyr Cam-drin Domestig.

Canlyniadau

O'r adolygiad llenyddiaeth:

- Mae Trais Domestig yn flaenoriaeth i Lywodraeth Cynulliad Cymru, fel y gwelir yn Strategaeth Cam-drin Domestig 2005 ac yn Yr Hawl i fod yn Ddiogel, (2010a)
- Cyflwynwyd Cydgysylltwyr Cam-drin Domestig ar draws Cymru a Lloegr ar ddechrau'r 1990au ac ariannwyd y swyddi'n uniongyrchol gan Lywodraeth Cynulliad Cymru er 2005
- Mae Yr Hawl i fod yn Ddiogel (2010a) yn ymgorffori pob math o drais yn erbyn menywod, gan gynnwys cam-drin domestig, fel blaenoriaeth lywodraethol

Dadansoddi ar gyfer Polisi

Analysis for Policy

- Fodd bynnag, ers i Gydgyssylltwyr Cam-drin Domestig gael eu cyflwyno, datblygwyd eu rôl ar lefel leol gydag amryw ddisgrifiadau swydd ac amcanion critigol;
- Mae gan Gydgyssylltwyr Cam-drin Domestig swyddogaeth ganolog, sef darparu ymateb gan bartneriaeth gydlynol i gam-drin domestig.
- Mae rôl y Cydgysylltwyr yn bwysig o ran ymateb i gyfarwydddebau a strategaethau polisi lefel uchel ar lefel leol

Ar sail ymchwil ansoddol a meintiol ar y maes:

- Mae'r rhan fwyaf o'r Cydgysylltwyr a ymatebodd yn y swydd ers dros 2 flynedd (n=10, 62.5%). Mae 31% (n=5) yn y swydd ers dros 5 mlynedd. Mae 75% mewn swyddi amser llawn ac mae'r rhan fwyaf o reolwyr yn gweithio mewn Partneriaethau Diogelwch Cymunedol
- Mae'r Cydgysylltwyr yn treulio cyfran helaeth o'u hamser yn trefnu sesiynau hyfforddiant ac ymwybyddiaeth i sefydliadau

eraill ar bwnc cam-drin domestig

- Ffocws mawr gwaith y Cydgysylltwyr ar hyn o bryd yw trefnu a datblygu Fforwm Cam-drin Domestig a Strategaeth Cam-drin Domestig leol
- Nid oes unrhyw dystiolaeth bod gwaith y Cydgysylltwyr yn dyblygu gwaith Eiriolwyr Annibynnol Trais Domestig
- Mae cyfran fechan o amser y Cydgysylltwyr yn cael ei dreulio yn trefnu'r Gynhadledd Asesu Risg Amlasiantaeth (MARAC) ; treulir yr amser yn monitro ei chynnydd a cheisio gwybodaeth i ategu blaenoriaethau lleol
- Mae swydd ddisgrifiadau'n cynnwys rhai elfennau cyffredin, yn enwedig o ran sicrhau bod y Strategaeth Cam-drin Domestig Leol yn cael ei datblygu
- Mae angen darlun mwy cyson o'r hyn y dylai ac na ddylai Cydgysylltwyr ei wneud; yn neilltuol,
- Mae angen sicrhau nad yw Cydgysylltwyr yn darparu gwasanaethau'n bersonol er mwyn llenwi bylchau ond eu bod yn gweithio tuag at nodi'r

bylchau hynny a'r asiantaethau
a all eu llenwi

- Teimlir bod lefel bresennol swydd Cydgysylltydd yn briodol. Mae llinellau atebolrwydd a dylanwad yn bwysig o ran sicrhau bod gweithgarwch yn codi o'r cynlluniau gweithredu lleol yn cael ei gyflawni.

bod yn ymrwymedig i'r agenda
cam-drin domestig

- Dylai rheolwyr llinell fod â gwybodaeth ymarferol ddigon da o gam-drin domestig i allu ymgysylltu yn effeithiol â'r Cydgysylltwyr wrth eu goruchwyllo.

Argymhellion allweddol

I Gydgysylltwyr Cam-drin Domestig a rheolwyr llinell

- Sicrhau bod gwaith y Cydgysylltydd yn canolbwyntio ar godi ymwybyddiaeth o gam-drin domestig ar draws meysydd ac agendâu gwasanaethau, gan nodi bylchau mewn gwasanaethau a sut mae eu llenwi
- Dylid datblygu gweithgareddau Hyfforddiant mewn Trais Domestig gan bartneriaeth a dylai Cydgysylltwyr ganolbwyntio ar wneud y rhain yn rhan o'r brif ffrwd at y dyfodol, ac nid trwy eu darparu eu hunain
- Dylai rheolwyr llinell ymwneud fwy â gwaith Cydgysylltwyr a

Ymysg yr amcanion gwaith byrdymor a thymor canolig i Gydgysylltwyr sy'n codi o'r adolygiad hwn mae:

- Adolygu strwythur a phwrrpas y Fforwm Cam-drin Domestig
- Darparu bwletinâu ar wasanaethau cam-drin domestig ac ymchwil leol a gweithredu i'w dosbarthu i bartïon sydd â diddordeb
- Cysylltu â'r Cydgysylltydd IDVA/MARAC i ddynodi'r gwersi sy'n codi o achosion MARAC er mwyn ategu'r Fforwm Cam-drin Domestig
- Ymchwilio a datblygu strategaeth i wneud gweithgareddau hyfforddiant yn rhan o'r brif ffrwd
- Cynnal adolygiad o fylchau mewn gwasanaethau a'r rhesymau amdanynt

- Datblygu cynllun gwybodaeth mewn partneriaeth â'r rheolwr llinell, er mwyn gwybod sut a ble i geisio data am erledigaeth ac ail-erledigaeth
- Adolygu presenoldeb yn y Fforwm Cam-drin Domestig yn rheolaidd, gyda sylw neilltuol i bresenoldeb cyson
- Ysgrifennu cynllun gweithredu i ddynodi cydweithiwr/wraig priodol ym maes lechyd i fynychu'r Fforwm a chytuno ar hyn gyda'r rheolwr llinell.

gyfarfodydd y Fforymau. Dylid cyflawni'r gweithgarwch hwn ar lefel leol ond dylai popeth gael ei fonitro a'i gyfarwyddo gan Lywodraeth Cynulliad Cymru.

Awdur: KM Research & Consultancy Ltd

ISBN: 978 0 7504 5946 4

I Swyddogion polisi strategol, gan gynnwys swyddogion polisi Llywodraeth Cynulliad Cymru ac ardaloedd lleol

- Dylid datblygu rheoli perfformiad i Gydgyssylltwyr mewn ffordd fwy cyson; felly dylai'r 'safonau perfformiad' gynnwys yr amcanion gwaith a nodir yn yr adolygiad hwn (gweler Adran 5)
- Adolygu a datblygu pwrpas a strwythur y Fforymau Cam-drin Domestig, fel blaenoriaeth, er mwyn sicrhau bod y partneriaid sy'n eu mynychu'n parhau â'r gweithgarwch sy'n codi o